

Izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
samstvo Din 40.— neobvezno.
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
št. 16/L. — Telefon št. 72.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knjižnici ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešern-
ova ulica št. 4. — Telefon št. 36.
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 2. — Celje, Aleksandrova cesta,
Račun pri pošt. č. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha číslo 78.180.
Wien Nr. 105.341.

Ljubljana, 8. junija.

Neprosto voljno a tem bolj učinkovito
je včeraj voditelj SLS dr. Korošec na-
stopil kot klasična priča proti lažnim in
potvornim informacijam svojega last-
nega časopisa ter za pravilnost in toč-
nost naših pogledov na politično situ-
acijo.

Mi smo trdili, da sedanji poskus radi-
čevcev niso nič drugega nego partizan-
ske špekulacije v dosegu čisto osebnih
in str. i. karskih aranžmanov. Rekli so
nam, da smo proti sporazumu. Gosp.
Korošec je sedaj odpravo priznal, da
je to kar pripravljajo radičevci z radi-
kali, le krava kupčija. Se več; njemu
se zdijo neprestane vesti o pripravljajo-
či se spremembi politične situacije, o
vladi RR skoz in skoz neverjetno. On
sicer pravi, da ni izključeno, da bi
mogli priti radičevci tudi v vlado, a iz
celega njegovega izjavljanja se vidi, da
obravnavata to možnost le kot politično
hipoteko.

V polnem obsegu je tudi potrdil dr.
Korošec, da se opozicijski blok nahaja
pred razpadom. »Blok še obstoji, toda
njegova bodočnost ni več čvrsto osigu-
rana« — tako se glasi obupna sodba
nesrečnega očeta nad neoblegljenim dete-
tom. Eno močeno je sicer še tu, da si
blok ohrani življenje: ako radičevci pri-
dejo v vlado z odprtjem in torej do
ostalih vladnih strank akceptiranim blo-
kaskim, t. j. separatističnim in revizi-
onističnim programom. V tem slučaju bi
blok ostal skupaj in ostale stranke blo-
ka bi radičevcem pomagale podirati dr-
žavno stavbo. Toda — pravi dr. Koro-
šec — malo je verjetno, da nam bo
dana ta prilika...

Lahko si predstavljamo, da so Koro-
ševa izjavljanja na vodstvo SLS napra-
vila porazen utis in da so voditelji opo-
zicije v Beogradu, ko so izvedeli za
njihovo vsebino, bili konsternirani. Dr.
Korošec je bil dolgo spiritus agens blo-
kaskih politikov. Včeraj je položil orožje
ter priznal, da je igra na čeli črti izgub-
ljena, organizacija ki je bila ustanovlje-
na z ambicijo, da se polasti politične
moči v državi, pa v razpadu in raz-
sulu!

Značilnost za brezglavost in jalovost
blokaskih politikov je dejstvo, da njen
voditelj v najkritičnejšem njenem trenu-
tu ne zna ugotoviti in razjasniti njene-
ga glavnega programatičnega načela. Dr.
Korošec je sicer povedal, da to, kar
radičevci delajo, ni delo za »pravi spo-
razum«, a kaj je »sporazum«, kako si
ga on, dr. Korošec, predstavlja, na ka-
teri osnovi naj pride do njega, tega vo-
ditelj SLS ne vé povedati. Z negativ-
nimi označbami ni rečeno nič, z aluzija-
mi na »federativno Rusijo«, ki je, kakor
znano, navzlic svojem federativnemu
imenu prototip brezobzirno centralisti-
čne države, in s frazami o »avtonomiji«,
v katero niti pastirji pod Kušuto — pla-
nino več ne verjamejo se ne da ustvar-
jati pozitiven program. Ta del Koroš-
vega govora je ponovna klasična ilu-
stracija karakteristike, da razumejo
»sporazumaši« pod sporazumom spo-
razum, da se bodejo sporazumeli. Kadar
je potem treba na delo, se pokaže par-
tizanska golota in radičevski sistem...

Obupan nad dosedanj svojo politiko
skuša dr. Korošec z javnim pozivom
opozoriti interesente na eksistenco SLS
ter razglašati, da še nikdar ni bilo tako
povoljne prilike za sporazum, kakor je
baš te dni. Ta neprikrita oferta klerikal-
nega voditelja najbolj dokazuje, da
svoje ostre sodbe nad politiko radičev-
cev ni izrekel iz principielnih razlogov,
temveč iz zavisti in strankarskega ego-
izma ter da bi klerikalci bili takoj pri-
pravljeni storiti isto, kar delajo radi-
čevci, samo, ako bi kdo z njimi hotel.

Toda tragika SLS je v tem, da se je
s svojo brezumno separatistično in
hujšakšno neresno politiko popolnoma
onomogočila ter se diskvalificirala za
katerokoli resno zavezništvo. Tudi nje-
no članstvo v opozicijskem bloku je da-
nes več ali manj le še nominalno in kler-
ikalci so tudi pri lastnih zavezniških ob-
svoženi in prezirani. Kar je mogel dr.
Korošec s svoje strani storiti, da izklju-
či SLS kot neodločujoči faktor v vo-
dstvu države za to se je v zvezi potru-
dil in v nedeljo je svoje napore še po-
sebnost slovesno kronal z izjavo, da on
in njegova stranka odklanjata narodno
edinstvo. Če se spomnimo na nekdanje
izjave istega dr. Korošca, na njegove
svečane prisegelne enotnemu narodu ju-
goslovenskemu, na njegove proteste
proti rabi slovenskega jezika v parla-
mentu, če si pokličemo v spomin, kako
je slovesno proklinjal vse, ki niso hoteli
priznati, da smo Slovenci, Hrvatji in
Srbi narod enega jezika, ene krvi —
potem moramo reči, da nas v dno duše
boli moralni in programski samomor
moža, ki je nekdanj visoko dvigal zastavo
narodnega edinstva. Ali preko tega
občutka pomilovanja in obžalovanja
nam ta nesrečna izjava znova pred oču-
je nujno dolžnost vseh resnično nardo-
nih in vseh treznih slovenskih ljudi, da
podvojijo svoje napore proti stranki ki
si je stavila za svojo glavno zadačo, da
nas Slovence v tej državi iztisne iz ce-

Nadaljni razgovori nimajo pomena

Izjava g. Pašića Pavlu Radiću. — Porazen utis Koroščevega
govora na voditelje opozicijskega bloka. — Pašić gre na do-
pust? — Kraljev povratak v Beograd in odhod na Bled.

Beograd, 8. junija. p. Radi pravoslav-
nih binkoštnih praznikov ni bilo niti
včeraj niti danes posebnih političnih do-
godkov. Ministrski predsednik Pašić je
ostal oba dni doma. Včeraj popoldne se
je pri njem javil zopet Pavle Radić, ki
ga je Pašić končno sprejel. Razgovor
je bil povsem kratek in formalnega zna-
čaja. Kakor se zadržuje, je g. Pašić
opozoril g. Radića, da nadaljnji razgo-
vori nimajo pomena, ako HSS vztraja
pri poskusu doseči razbitje Narodnega
bloka s tem, da izključuje pri svojih
proponicijah samostojne demokrate. V
tem slučaju bi bili nadaljnji sestanki od-
več. Radićev včerajšnji poset pri Pa-
šiću je ostal precej neopažen in je zna-
čilno, da se ga skuša z radičevske stra-
ni sploh prikriti.

Mnogo pozornosti so danes vzbudile
vesti o vsebini Koroščevega govora na
seji vodstva SLS v Ljubljani. Splošno
se konstatira, da so Koroščeve izjave
za politiko in eksistenco opozicijskega
bloka naravnost fatalne. Naravno je, da
da so izvale v krogih opozicijskih poli-
tikov porazen vtis in živahno ob-
sodbo. Odličan član opozicijskega blo-
ka je izjavil Vasemu dopisniku: »Po
ljubljanskem govoru g. Korošca res ni-
ma smisla, da še skupaj sedimo in se
še naprej blamiramo.« Posebno mučen
vtis je napravil tudi oni del Koroščevih
izjav, v katerem voditelj SLS po-
udarja na addresso radikalov, kako lahko
bi se sedaj dosegel »sporazum«. To se

smatra kot neprikrita klerikalna ponud-
ba, ki je v najostrejšem nasprotju s
politiko bloka, ki danes principielno
odklanja vsak aranžman z radikali. Na-
sprotno so izjave dr. Korošca izvale
v vrstah vladnih politikov odkrito za-
dovoljstvo, ker v polnem obsegu potr-
jujejo pravilnost in uspešnost taktike
Narodnega bloka.

Po daljšem bolehanju je danes zopet
prevzel posle skupščinskega prezidija
predsednik Marko Trifković. Popoldne
se je vršila v skupščini konferenca, ka-
tere so se udeležili Trifković, ministra
Ninčić in Srškić, predsednik rad. kluba
Lj. Živković ter skupščinski podpred-
sednik R. Subotić. Na konferenci se
je razpravljalo predvsem o parlamen-
tarno-tehničnih zadevah, zlasti o poteku
jutrišnje debate o odnošajih Jugoslavije
do Albanije.

Danes se je mnogo govorilo, da od-
ide Pašić na daljši dopust. Z ozirom na
njegovo bolehnost so mu zdravniki nuj-
no priporočili odhiti. Ker za dogleden
čas ni pričakovati važnejših političnih
dogodkov, ni izključeno, da odide Pašić
za nekaj tednov ali na morje ali pa, kar
je verjetnejše, v Marilino lazno na Če-
škem.

Za jutri pričakujejo prihod kralja v
Beograd. Vladarska dvojica ostane
nekoliko dni v prestolici ter se najbrž
okrog 15. t. m. poda na počitnice na
Bled.

Ultimatum opozicijskega bloka radičevcem

«Ali z radikali ali z blokom.» — Blok perhorecira vsak spora-
zum z radikali. — Radiću

Zagreb, 8. junija. r. Današnji »Hrvat«
prinaša med svojimi beograjskimi poro-
čil nekatere interesantne polslužbene
observacije o razmerju radičevcev do
opozicijskega bloka. Z veliko nestr-
nostjo — poroča »Hrvat« — zdaj poli-
tični krogi pričakujejo odgovor Pavla
Radića, ki ga v sredo poda Pašiću in
Ljubi Davidoviću. Radikalni so namreč
stavili Pavlu — odnosno Stjepanu Ra-
diću nekatere pogoje za nadaljnje raz-
govore. Z druge strani pa je Ljuba Da-
vidović v imenu opozicijskega bloka za-
hteval d. Radića, naj se HSS izjasni, ali
je za politiko opozicijskega bloka ali za
kakšno drugo. Opozicijski blok ne mara
biti v takšni situaciji, da bi v svoji sre-
dini imel tudi HSS, katere predstavniki
se službeno pogajajo z radikali, s kate-
rimi blok ne želi nikakega aranžmana.
Zato hoče blok razčistiti vprašanje HSS
in njene politike, hoče li namreč z radi-
kali ali z blokom; naj se definitivno

opredeli za eno ali pa za drugo stran.
Na seji širšega odbora bloka v sredo ima
Pavle Radić o tem odgovoriti in se
končno izjaviti: ali prekine pogajanja z
radikali ali pa izstopi iz bloka.

Kar pa se tiče odgovora radikalom —
nadaljuje »Hrvat« — ga ne smatrajo
vrednega interesiranja, ker je HSS itak
preveč zašla v politiko popuščenja na-
pram radikalom. Pašić bi želel definitiv-
no kapitulacijo hrvatske fronte, zato od
HSS želi takih izjav in dejanj, kot bi
jih vobče nikdo ne mogel dati.

V nadaljnjem poroču »Hrvat«: V ra-
dikalskih krogih se trdi, da do ponov-
nega sestanka med Pašićem in Pavlom
Radićem ne pride več. Danes so radika-
li trdili, da so pogajanja z radičevci od-
godena za daljši, negotov čas. V opo-
zijskih krogih pa v davidovićevskih kro-
gih se branijo o tem podati kakšne obve-
stila.

Avtomobilska dirka Sarajevo-Beograd

Ljubljancan drugi zmagovalec.

Beograd, 8. junija. p. Danes se je vr-
šila velika avtomobilska tekma na pro-
gi Sarajevo - Beograd, ki meri 330 km.
Udeležba je bila zelo velika iz vse dr-
žave. Tekmovalci so dospeli v slede-
čem redu: prvi Savičić z vozom Alia
Romeo v 6 urah, 40 minut in 56 sekund,
drugi Viktor Barešić iz Ljubljane na
Oaklandu v 6 urah, 48 minut in 58 sek-
und, tretji pa na lahkem vozu Lazar
Gjokić v 7 urah, 19 minut. Pri tekmi sta
bili dve nesreči. Pri Zvorniku je avto-
mobil g. Nassimbenija priletel ob steno
in se močno poškodoval. G. Vučo iz Be-
ograda pa se je pri Han Pijesku prevrnil.

Nova francoska konzula

Beograd, 8. junija. p. Renee d'Enzel je
imenovan za francoskega konzula v Dubrov-
niku, Andre Boister pa v Zagrebu.

Minister Grisočono v Zagrebu

Zagreb, 8. junija. n. V Zagreb je dospel
minister trgovine in industrije dr. Grisočono,
da inšpicira tukajšnji oddelek za trgo-
vino in industrijo. Pri tej priliki mu bodo
izročili industrialci pismeno predstavko v
smislu sklepov včerajšnje skupščine zagreb-
ške zveze industrialcev.

line državnega naroda ter nas deklarira
v pozicijo narodne manjšine.

Politika dr. Korošca in njegovih to-
varišev je prinesla našemu narodu do-
sedaj le nesrečo in gorje. Izgleda, da je
žarek tega spoznanja prodrl tudi na
včerajšnjo sejo vodstva SLS. Gotovo
pa, da so člani vodstva SLS včeraj
zasedali pod konsternirajočim utisom
one sodbe, ki se čim dalje boji širi med
klerikalci, ki prevladuje danes že v naj-
širših masah pristašev SLS in ki ji je
dal naš priprtni človek izraza v lapi-
darnem: »Vse zavoženo, vse izgubljeno.«
Kakor klic v smrtnem strahu je izzve-
nel včerajšnji Koroščev govor v obup-
ne besede: Glave kvišku!

Iz Bolgarije

Sofija, 8. junija. z. Uradno se poroča,
da je bilo obredno stanje nad Sofijo zo-
pet znatno omiljeno. Kazenske preiska-
ve se sicer nadaljujejo, novih aretacij
pa je vedno manj. Tudi spopadov s ko-
munisti in zemljoradniki v zadnjih dneh
ni bilo več.

Jubilej italijanskega kralja

Rim, 8. junija. a. Včerajšnja proslava 25.
letnice vladanja italijanskega kralja se je
po vsej Italiji praznovala na najslavesnejši
način. V Rimu se je popoldne vršila smo-
tra vojaštva, ki je nastanjeno v Rimu, in si-
cer v prisotnosti kralja in kraljeve družine.
Za tem se je vršil na Kvirinalu sprejem ter
so čestitali kralju zastopniki vlade, senata
in poslanske zbornice. Kralj je v svojem od-
govoru povdarjal, da je Italija dosegla svo-
je svete naravne meje in ujedinjenje vsega
naroda in da prehaja sedaj k mirnemu de-
lovanju. Popoldne se je vršil velik sprejem
društev in občinskih zastopnikov, ki so pri-
redili kralju na Kvirinalu velike manifestac-
cije. Zvečer je bilo mesto sijajno razsvet-
ljeno.

V Trstu je bila vojaška smotra popoldne
ob prisotnosti civilnih in vojaških oblastí
ter konzularnega zbora. Mesto je bilo v za-
stavah in zvečer sijajno razsvetljeno.
Kolikor je dosegal znano, se ni pripetil
neben resnejši incident. Povodom proslave
so bile izdane včeraj posebne jubilejne
znanke, vrh tega pa so tri emisijske banke
sporazumno z vlado sklenile, da spravijo
povodom kraljevega jubileja v promet ce-
kine po 100 lit.

Kriza v Alpinemontani

Dunaj, 8. junija. s. Nemški upravni svet-
niki Alpinske montanske družbe so včeraj
dospeli na Dunaj, da sklepajo končnovelje-
no o dividendi družbe. Berlinska »Allge-
meine Zeitung« poroča, da družba z ozirom
na dogodek zadnjih dni ne bi izplačala no-
benih dividend. V tukajšnjih finančnih kro-
gih sodijo, da se bo nemogoče izogniti iz-
premembi posesti pri Alpinski montanski
družbi. Eskomptna družba se trudi, da bi
zainteresirala zanjno tvrdko Schneider »reu-
zot«.

Sporazum v garancijskem vpra- šanju dosežen

Briand in Chamberlain sta se definitivno sporazumela o vseh ga-
rancijskih problemih. — Izreden uspeh francoske politike. —

Pariz, 8. junija. s. Po poročilih pariš-
kih listov o pogajanjih, ki so se vršila
včeraj v Parizu med Briandom in Cham-
berlainom, je sporazum o vseh varnost-
nih vprašanjih popoln. Vsekakor pa je
še treba čakati na končno rešitev vpra-
šanj postranskega pomena. V četrtek se
bo Briand vrnil v Pariz ter bo brez od-
lašanja sporočil dogovor v Berlin.

Pariz, 8. junija. k. Agencija Havas po-
roča iz Zeneve, da je doseženo popolno
in definitivno soglasje med Francijo,
Anglijo in Belgijo glede vprašanja var-
nosti. Velika Britanija jamči za meje Po-
renja, kakor so določene v verzajski
pogodbi. Anglija bo smatrala vsako kr-
šitev teritorialnih in vojaških določb
mirne pogodbe od strani Nemčije za
casus belli. Za varstvo teh določb je
pripravljena dati na razpolago vsa svo-
ja aviatična sredstva in svoje brodovje.
Glede vzhodnih mej Nemčije izjavlja
Anglija, da morajo ostati v veljavi do-
ločila verzajske pogodbe. Meje Poljske
in Češkoslovaške ostanjejo pod var-
stvom pakta Zveze narodov ter prepu-
šča Anglija Franciji v tem pogledu po-
polno svobodo. Zavezniki in vsi člani
Zveze narodov so skupno dolžni, da
dajo svojim obveznostim tako obliko,
ki bo najbolj jamčila za interese zavez-
nikov in ki bo seveda odgovarjala pak-
tu Zveze narodov. V slučaju nemškega
napada na vzhodne sosedbe bo poobla-
ščena Francija da bo smela v svrhu po-
moči svojim napadenim zaveznikom iz-
vrševati vojaške operacije v demilita-
rizirane Porenju. Nemčija bo sprejela
v Zvezo narodov šele ko bo podpisala
varnostni pakt. Z ozirom na to je Bri-
and v položaju, da bo v kratkem mogel

sporočiti Nemčiji francoski odgovor na
nemške varnostne predloge.

Zeneva, 8. junija. k. Danes zvečer
sta sprejela Briand in Chamberlain za-
stopnike svetovnega časopisa, katerim
sta dovolila, da so jima lahko poljubno
stavili vprašanja glede varnostnega
pakta. Briand je pokazal na Chamber-
laina in dejal, da sta Francija in Angli-
ja popolnoma soglasni in da sta vladí
obei teh dveh držav popolnoma prepri-
čani, da je nota z odgovorom tako se-
stavljena, da jo more Nemčija sprejeti
in da jo bo tudi sprejela. Briand je na-
glašal, da bo pakt orodje miru in da bo
pospešil razvoj sveta, kakor se želi.
Chamberlain je pristavil, da se popolno-
ma strinja z Briandovimi besedami.
Nato je Briand naglašal, da se nimajo
vzhodni sosedje Nemčije, predvsem pa
Češkoslovaška ničesar bati. Zatrjeval
je, da bodo s sklenjenim paktom vsaka-
kor tudi ti zadovoljni.

Berlin, 8. junija. r. Nemška javnost
je s tako nervoznostjo koncentrirana na
uspeh razgovorov med Briandom in
Chamberlainom, da je stopilo zaniman-
je za zavezniško razorožitveno noto
docela v ozadje. Čeprav je to vprašanje
še včeraj razburjalo vso Nemčijo. Ve-
černi listi poročajo danes v senzacija-
lnih oblikah o doseženem sporazumu
in ne prikrivajo svojega razočaranja,
češ, da je na vsej liniji zmagala fran-
coska teza. Kar se ni posrečilo Herriotu,
to in še več je dosegel uglatjen in spre-
tni diplomat Briand. Francija zopet en-
krat triumfira, zlasti ker je dobila pro-
ste roke za kooperacijo s Češkoslova-
sko in Poljsko.

Avstrija in Češkoslovaška

Zeneva, 8. junija. s. Zunanji minister dr.
Beneš je imel v Zenevi razgovor z avstrijs-
kim zunanjim ministrom dr. Matajo. Pre-
vsem sta se razgovarjala o odnošajih med
Češkoslovaško in Avstrijo, o avstrijski an-
keti Zveze narodov ter v zvezi s tem o
razvoju gospodarske politike Avstrije. Dr.
Mataja je zlasti opozarjal na izvozno vpra-
šanje in pomanjkanje kapitala. Dr. Beneš
je naglašal, da se bo anketa vršila v popo-
lni svobodi, da bo mogla temeljito proučiti
gospodarski položaj Avstrije. Dr. Mataja je
z zadovoljstvom sprejel to tezo.

Nova sovjetska poravnalna ponudba

Moskva, 8. junija. »Pravda« javlja, da je
londonski zastopnik sovjetske vlade Ra-
kovski predložil te dni noto ravmatelju ru-
sko - angleške arbitražne družbe, v kateri
izjavlja v imenu sovjetske vlade, da je Ru-
sija pripravljena priznati dolgovne bivše
carske vlade pod pogojem, da angleški tr-
govski in finančni krogi podpro Rusijo pri
njeni gospodarski obnovi.

Iz Madžarske

Budimpešta, 8. junija k. Ob zaključku da-
našnje seje narodne skupščine so ponovno
skušali socialni demokratje doseči, da se
postavi na dnevni red prihodnje seje So-
mogyeva afera skupno z zadevo Beniczke-
ga. Pri tem je došlo do burnih prizorov in
preplov med poslanci.

Budimpešta, 8. junija k. Vestí raznih li-
stov, da stoji vlada pred krizo, madžarski
tiskovni urad napodločnejše demantira.

Rim, 8. junija r. Italijanski opozicijski
poslanci so na sobotni skupni seji po daljši
razpravi o notranjepolitičnem položaju skle-
nili, da se vrnejo v zbornico in sicer o pri-
liki razprave o reformi kazenskega zaka-
nika, katere načrt je justični minister te dni
predložil zbornici.

Nemiri na Kitajskem

London, 8. junija. »Reuterjev« urad po-
roča iz Sangaja, da je v Cinklanu, ki šteje
150.000 prebivalcev, došlo do dijaških iz-
gredov. Dijaki so vdrlí v evropski del me-
sta in tamkaj demolirali tri hiše. Domača
policija se je izkazala za popolnoma ne-
posobno proti njim. Šele vojaštvo je na-
pravilo red. Ženske in otroci, ki so pobeg-
nili na evropske in ameriške ladje, so se
moglo zopet vrniti na svoja stanovanja.
Zadnje novice pa poročajo, da je položaj
zopet zelo nevaren.

London, 8. junija. Reuter poroča iz Pekin-
ga, da je italijanski poslanik v imenu vseh
zastopnikov oblasti izročil kitajskemu zuna-
njemu ministru noto, v kateri poudarja, da
informacije kitajske vlade o nemirih v
Sangaju niso bile popolne in da bodo vele-
sile pozvale v Sangaj posebno komisijo, da
bo preiskala položaj. V tej komisiji bodo
diplomatski zastopniki Belgije, Francije,
Anglije, Italije, Zedinjenih držav in Ja-
panske.

Zarota v Carigradu

London, 8. junija. a. »Daily Mail« poroča
iz Carigrada, da je bilo tamkaj aretiranih
60 oseb, ki so bile zapletene v monarhistič-
no zaroto, katero je vodil baje sam bivši
sultan iz San Reme v Italiji. Med aretiranci
je bivši sultanov adjutant in več bivših čast-
nikov, ki so izstopili iz turške vojske.

Carigrad, 8. junija. s. Aretacije številnih
oseb, ki so osumljene zarote proti vladí,
se nadaljujejo. Vlada je razpustila vse or-
ganizacije republikanske napredne stranke.
Smatra se, da strene vladne odredbe po
popolnem uničenju opozicije.

Srditi boji v francoskem Maroku

Fez, 7. junija k. Javljia se, da se na več
točkah fronte zbirajo sovražne čete. Rifovci
so včeraj popoldne napadli postojanko pri
Bibanu. V centruu so Francozi zapustili
postojanko Sker in Aster. Prej so poglali
v zrak zaioze municije in taborišča. Ta ope-
racija se je izvršila ob ugodnih razmerah.
Rifovci so napadli oddelek, ki je imel na-
logo zavarovati levo krilo. Na drugem krilu
se je v popoldanskih urah razvil bit boi.

Pariz, 8. junija r. Po zadnjih vesteh iz
Maroka, napada Abd del Krim še vedno z
vso srditostjo francoske čete, ki so morale
več postojank izprazniti.

Katastrofalna vročina

New York, 8. junija. z. Vsako uro jav-
ljajo radi naraščajoče vročine nove slu-
čaje smrti. Nad 5000 uradnikov je več-
raj zapustilo urade in so ustavili vse
uradne posle, dokler traja vročina.
Tudi trgovine in drugi slični lokali so
vsled neznosne vročine zaprli. Vse živ-
ljenje se začne šele zvečer. Ako vroči-
na hitro ne pojenja, se je bati nedogled-
nih katastrof.

Nov tornado v Ameriki

New York, 8. junija. s. Po vesteh iz Vro-
ya v državi Kolorado je tornado podoben
vihar porušil nad 100 poslopji in ubil 20
oseb. Vihar je divjal v okolici 20 kradratnih
kilometrov.

Ustaja na otoku Samos

Beograd, 8. junija. p. Uradno se poroča
iz Aten, da je del grškega ladjevja s četami
odplul na otek Samos, kjer sta brata Jaja-
des, nekdanji vodji ustašev, zopet organi-
ziral novo vstajo. Uradna brojavka veli,
da je nekoliko stotin njihovih pristalcev za-
vzelo pristanišče Vati, zabilobilo prebivalstvo
na otoku in zaplenilo državno blagajno, v
kateri se je nahajalo pol milijona frankov.
Vstasi so ujeli tudi tamošnjo grško posad-
ko in orožništvo. Vlada je na otoku izkrcala
svoje čete. Poveljnik eskadre je na otoku
objavil obredno stanje in prevzel vodstvo
vojaških operacij.

10 božjih zapovedi
— BIBLIJA —

Naši kraji in ljudje

Občni zbor Zveze kulturnih društev

V nedeljo se je vršil v ljubljanskem Narodnem domu občni zbor Zveze kulturnih društev. Na zborovanje je prišlo prav lepo število prijateljev društva, ki se vedno krepkeje razvijata postaja čedalje bolj trdna opora naprednega kulturnega življenja v naši ožji domovini.

Predsednik Zveze ravnatelj g. Jug je otvoril zborovanje z iskrenim pozdravom na vse navzoče. Omenil je izrecno odposlanec iz oddaljenih krajev, n. pr. iz Krškega, Radovljice, Novega mesta, Bleda in od drugod ter je podal glavne smernice Zveze poudarjajoč, koliko je društvo storilo zadnji čas na prosvetnem polju. Zveza kulturnih društev se ponosa že sedaj z lepim krogom predavateljev, ki se vneto trudijo, da bi se razširilo obzorje slovenske inteligence in preprosta ljudstva. Vendar ni ta točka Zvezinega programa temeljna osnova društva. Zveza kulturnih društev je osredotočena v zadnjem letu vse svoje sile okoli ustanavljanja novih knjižnic. Prej zanemarljivo lokalno društveno življenje na deželi se je na ta način poglabilo, mrtve knjižnice so oživele, kjer pa ni bilo knjižnice, so nastale nove. Zveza je z lepim uspehom posredovala tudi pri založništvih, ki so njih delo pri snovanju novih knjižnic pomagala hvalevredno olajšati. Poslovanje knjižnic se bo kontroliralo med počitnicami in nato se predloži bilanca, ki bo pokazala, v koliko smo na tem polju aktivni.

Mnogo je storila Zveza kulturnih društev za dramatične krožke in odre na kmetih. Založila je prepise takih iger, ki jih ni več dobiti v tisku. Toda Zveza ima še lepše in težje naloge od teh, katere smo omenili. Bavi se med drugim z mislijo ustanovitve posebne izdelovalnice gledaliških oblik in revizitov. Pomanjkanje teh predmetov je posebno občutno. Sele ko bodo imela društva na deželi dovolj gledaliških pripomočkov, se bo lahko razvijalo odrsno življenje kakor si vsi želimo.

Predsednik društva se je v svojem govoru zahvalil tudi ministru dr. Zernjavu, ki je posvečal Zvezi kulturnih društev vedno mnogo pozornosti. Denarni zavodi in druga prosvetna oblastva so takisto radi pomagali kadar je nanesla prilika, za kar jim gre mnogo hvale. Tudi časopisje je Zvezo marljivo podpiralo.

Profesor Dolžan je podal tajniško poročilo. Zveza se je v pretečenem letu predvsem trudila, da bi izpopolnila knjižnice. Posrečilo se ji je to pri 26 knjižnicah, na novo pa jih je ustanovila 14, tako da jih sedaj šteje 49. Kolik je pomen teh knjižnic izhaja najjasneje iz dejstva, da imajo te knjižnice v svojih omara okoli 120.000 knjig. V zadnjem letu so si bralci izposodili približno 300.000 zvezkov. Mala gledališča na kmetih so si med letom izposodila posebno veliko število gledaliških del

ter so na podlagi izposojenega gradiva uprizorila okoli 800 predstav. Celokupno število predavanj znaša nekaj manj kakor 100; po strokah se delijo v predavanja o filozofiji, o sokolstvu in o kmetijstvu.

G. Stanko Sila, blaginjak Zveze, je razvil sliko denarnega stanja. Društvo je imelo v preteklem letu 116.540 Din dohodkov in 115.110 Din izdatkov. Revizorja prof. Jeran in dr. Lah sta izjavila, da sta pregledala blaginjske knjige in da sta našla račune v redu. Občni zbor je nato podelil blaginjsko absolutorij.

Pri novih volitvah so bili izvoljeni v odbor: ravnatelj g. Anton Jug za predsednika, prof. Rado Pavlič za tajnika, g. Stanko Sila za blaginjskega. Ostala odborniška mesta so zasedli: prof. Josip Breznik, viš. daržni upravitelj Rudolf Binter, gg. Pavel Borštini, L. Morjančič, Ferdo Juvanc in Anton Pašk. Za preglednike os bili izvoljeni dr. Pavel Pestotnik, dr. Ivan Lah in prof. Fran Jeran.

Pri slučajnostih je prišlo na razpravo več vprašanih in predlogov. Delegat Špicar iz Radovljice je predlagal, naj bi dala društva igre, katere imajo v svojem arhivu, na razpolago Zvezi proti primerni odškodnini. Delegat Jeras je predlagal, naj se podpira pri predavanjih zlasti zdravniški odsek. Končno je bilo sklenjeno, da začne Zveza letos v jeseni izdajati lastno glasilo. Govorilo se je tudi o tečajih za režiserje in maskerje, o taksah, o reviziji knjižnic, o predavanjih, o nabavljanju drugih za odre itd. Končno je bilo sklenjeno, da morajo društva v bodoče pošiljati Zvezi točen pregled svojega delovanja.

S tem je bil dnevni red občnega društva izčrpan, in zborovalci so se razšli v prijetni zavesti, da se Zveza kulturnih društev razveseljuje krepki in razvija ter z vsakim dnem globlje posega v naše prosvetno življenje.

Znanstvena raziskovanja na naših otokih

V polovici meseca maja se je mudila v vodah Severne Dalmacije, v bližini tako zavrh Kornatskih otokov strokovna komisija znanstvenikov, ki je imela nalogo raziskati še neznano področje našega Jadrana zlasti glede pomorske biologije. V komisiji so bili: dr. Vale Vouk, vseučiliški profesor in tajnik Jugoslovanske Akademije za botaniko iz Zagreba, algolog dr. I. Pevalšek za geobotaniko; dr. Jovan Hadži, vseučiliški prof. iz Ljubljane ter njegov asistent dr. Kenk, za zoologijo; dalje dr. M. Hirtz za zoologijo ter dr. J. Poljak za geologijo. Komisiji je bil pridružen arhitekt prof. Ciril Iveković, kateremu je bila naloga proučevati stariške in umetniške spomenike.

Komisija je do konca maja pregledala cel niz otokov ter je razvrstila nabrano gradivo. Zaenkrat se je ustavila v Zagrebu, kjer bo sedaj končoveljav-

no proučila ves material.

Udeležniki znanstvene ekskurzije v jadranske vode izjavljajo, da so zelo zadovoljni z rezultatom svojega dela. Komisiji je radevolje stala na razpolago Jadranska Straža, naša vojna mornarica in drugi faktorji. S tem je bilo učenjakom delo znatno olajšano. Strokovnjaki so tudi fiksirali našo terminologijo za pomorsko floro in fauno, ki je bilo doslej znanstvenim krogom deloma neznano ter je posebno v Dalmaciji pri domačem ljudstvu zelo bogata.

Člana komisije dr. Vouk in dr. Hirtz sta se na povratku z ekskurzije ustavila v Splitu, ter sta se na merodajnem mestu informirala o tem, kako kani Jadranska Straža urediti pomorski muzej. Oba profesorja sta razvila tako lep načrt ter opravila nameravano institucijo v zvezi s konkretnimi namerami Jugoslovanske Akademije v Zagrebu, ki že dolgo dela na tem, da se neke na Jadrano (bržčas v Splitu) ustanovi poseben oceanografski zavod, kakršnega imajo vsi kulturni narodi. S tem zavodom bi bilo zadoščeno eni najvažnejši nalogi našega naroda z ozirom na pomorstvo in vse kar je z njim v zvezi. Predstavitelj Jadranske Straže in Jugoslovanske Akademije so skupno izdelali načrt za izvršitev tega programa. Jadranska Straža bo posvetila temu vprašanju posebno številko svojega glasila, v kateri bo iznesla dosedanje rezultate znanstvenega raziskovanja Jadrana v uredništvu prof. doktorja Vouka.

Za Rešnje Telo za procesije

trakove in svilu za pentlje ter nogavice v vseh barvah, kakor tudi obleke in bluze dobite po ugodnih cenah v modni trgovini

P. Magdič, Ljubljana.

Huda avtomobilska nesreča pri Ljubljani

8 oseb ranjenih.

Ljubljana, 8. junija.

Na Tržaški cesti 4 kilometre pod Ljubljano, na železniškem prelazu poleg tkzv. Dolgega mosta, se je dogodila večeraj okrog trideset, na 23. uro težka avtomobilska nesreča.

V avtomobilu, ki ga je vozil sofer Jan ko Menhard, je sedelo 8 oseb. Napravili so tkzv. »črno« vožnjo. Na večer se je oglasila družba z avtomobilom pred stanovanjem ge. Marije Slamnjakove v Gosposki ulici št. 3 in povabila gospo ter njeno 20-letno hčerko Mimi, zarodeno soferja, na vožnjo proti Vrhniki. V avtomobilu so se sedeli: bančni uradnik Stanko Baraga, učitelj Andrej Hrvatčič s Sela ter Jovo Kovič iz Šmartna pod Šmarno goro, trgovski sodru-

«Pathe Journal» št. 11.

Kino Ljubljanski dvor predvaja od danes dalje novi veleznimivi »Pathe Journal«, ki med drugim vsebuje: Kalifornija, Long Beach; Avijatični akrobati v višini 1500 metrov, produkcije za Pathe Journal v hitrosti od 120 km na uro. Veleznimiva telovadba na letočem aeroplanu. — Francoska, Versailles; Kolosarska dirka, Meneu eden izmed zmagovalcev. — Francoska, Pariz: Profesor Perrin, kateri je iznajdel generator električnega toka od 600.000 voltov, iskra je dolga 1 m 20 cm in služi za zdravljenje raka itd.

Uradi, podjetja, zavodi!

Vaši dopisi bodo v Vašo zadovoljnost tipkani le v slovitim

Erika ali pa Ideal

pisalnim strojem.

The Rex Co., Ljubljana.

Rudolf Sine in soferjev brat, mehaniški vajenec Rudolf Menhard. Vozili so se nekaj časa po mestu, proti 23. uri pa so zavili na Tržaško cesto, hoteč na Vrhniko. Sofer Menhard je vozil kakor hitro so prišli iz mesta, s hitrostjo nad 60 km na uro. Obnašal se je preveč samozavestno in ni pazil, da se vozilo blizu s strahovito naglico železniškemu prelazu. Nesreča je hotela, da je pripeljal do prelaza ravno v trenutku, ko so bile zatvornice radi bližajočega se tržškega brzovlaka spuščene.

Železniški čuvaj Franc Koušec je začel brnenje avtomobila, mu hitel kakih 20 korakov nasproti, vpi, da naj ustavi in mahaj z lučjo. Sofer pa je tisti hip že privozil z nezmanjšano hitrostjo za ovinkom, ne da bi opazil varnostne signale in da so zatvornice spuščene. Čuvaj tudi ni imel več časa, da dvigne zatvornico in avto z osmimi osebami se je zaletel v vso silo v prvo zatvornico. Začul se je grozoten krič in avto je zdrsil naprej čez tračnice v drugo zatvornico, od tod pa v stran čez kup gramoza, v občestni kamen, ga gladko odbil pri tleh in zdrčal naprej v telefonski drog, kjer je obtičal. Čuvaj, ves prestrašen, je prvi hip mislil, da so vsi v avtomobilu mrtvi. Tisti hip je privozil že tudi brzovlak. Komaj je odpeljal mimo zadnji vagon, pa je čuvaj začel obupne klice na pomoč. Hitel je na kraj nesreče in našel vse potnike zgnete na kupu v vozu. Kri je brizgala v curkih od vseh. Na krike ponesrečenec se je zbralo na mestu seveda polno ljudi, prenesli so jih v bližnjo hišo in v čuvajnico ter jih pričeli močiti in jim izpirati rane. Ranjeni so bili vsi na glavi. Najbolj poškodovana je bila Mimi Slamnjakova, katero je zatvornica oplazila po rami in izdrnila po obrazu čez glavo. Zatvornice so zble njej in še dvema ponesrečencema iz ust skoro vse zobovje, ki je ležalo v vozu in zunaj voza. Da ni prišlo še do hujšega se ima jo ponesrečenci zahvaliti vozu, ki je s prednjim delom zatvornice toliko dvignil, da jih je zalet samo rani. Če bi ne bilo tega, bi jim zatvornice prišle ravno pod vrat in bi jim vsled strašne brzine glave enostavno razirale.

Ko so prišli ponesrečenci nekoliko k sebi, je čuvaj telefoniral v Ljubljano po pomoč. Kmalu je prispel na kraj nesreče rešilni avto, ki je v dveh urah prepeljal vse ranjence razen soferja, ki je odšel peš v Ljubljano, v bolnico. Tamkaj so konstatirali, da so vsi, razen Marije Slamnjakove in učitelja Koviča, nevarno ranjeni, dočim sta imenovana dva poškodovana le lahko. Sofer Janko Slamnjak se je podal v bolniško oskrbo šele danes zjutraj. Avtomobil, ki ni ravno preveč pokvarjen, je ostal čez noč na mestu nesreče in so ga prepeljali šele zjutraj v Ljubljano v reparaturo.

Stanje ponesrečenec, razen najtežje poškodovane Mimi Slamnjakove in Rudolfa Stinega po mnenju zdravnikov ni ravno nevarno in bodo lahko kmalu odpuščeni v domačo oskrbo. Če ne nastane neke komplikacije in če se ne pokaže, da sta morda notranje poškodovana, je upati, da tudi Slamnjakova in Stine ozdravita. Na kraj nesreče se je danes dopoldne podala komisija, odposlana od železniške direkcije. Ta je ugotovila, da železniškega čuvaja na nesreči ne zadene nikakr krivda. Nesrečo sta po dosedanjih ugotovitvah zakrivila edino sofer in — alkohol.

LJUBLJANSKI DVOR

Kino Telefon 730.

Predstave: ob delavnikih ob 4., 6., 8., 9. — Ob nedeljah ob 11., 3., 5., 6., 8. in 9. uri.

Danes zadnjič!

Ossi Oswalda v briljantnem vefilmu:

„Colibri“

Jutri nov spored — Velika senzacija! ! !

Imenovanja in napredovanja učiteljstva v mariborski oblasti

Imenovani so na predlog prosvetnega oddelka velikega župana mariborske oblasti na temelju št. 3, 6., 15., 52. zakona o državnih uradnikih od g. ministra prosvete za učitelje s pravom II/5 in 60% položajne plače:

pri Sv. Jurju ob Pesnici Ivan Perk; v Vitanju Adolf Klavara; v Silivnici Josip Kinc; v Zibiki Makso Kos; pri Sv. Martinu pri Vurbergu Adolf Poljanec; v Križevcih pri Ljutomeru Anton Vrabl; v Ljubečih pri Celju za učitelico Erna Killejeva, učiteljska abiturientinja.

Napredovali so s kraljevim ukazom na temelju št. 33. in 54. zakona o državnih uradnikih in št. 1. uredba o razvrstitvi v 1. grupo II. kategorije: Barbara Kavčičeva, učiteljica pri Sv. Martinu pri Vurbergu; Marica Korenjakova - Lebarjeva, učiteljica pri Sv. Barbari v Hlozjah; Ladislava Volavškova, učiteljica pri Sv. Petru; Koloman Vukan, učitelj v Bodoncih; Marija Zalarjeva, učiteljica pri Sv. Poljanku na Kogu;

v 2. grupo II. kategorije: Ivan Jordan, učitelj v Padvanju; Mirko Majcen, učitelj v Ptuj; Ana Roberjeva, učiteljica v Radovljah; Adela Sevnik - Zelnikova, učiteljica na Vranskem; Adolf Sokol, učitelj v Kotljah.

Napredovali so z odlokom g. ministra prosvete v 3. grupo II. kategorije: Antonija Cesarjeva, učiteljica na Ptujski gori; Marija Čížekova, učiteljica v Dolgi vasi; Marko Dominkuš, učitelj na Pobrežju; Antonija Jevšenakova, učiteljica pri Sv. Lovrencu na Pohorju; Josipina Kirarjeva, učiteljica v Smarjeti ob Pesnici; Matilda Nendi - Trampučeva, učiteljica v Dravogradu. — V 4. grupo II. kategorije: Fran Vajda, učitelj v Mozirju.

Če-ka logo Torpedo Bianchi najceneje pri I. Gorec

Palača Ljubljanske kreditne banke in Gospodstva c. 14

Vsi na domestni deli in oprema.

Opozorilo

Podpisana tvrdka »Zora«, družba z o. z. razpečevanje kemično-tehničnih pridelkov v Ljubljani, Kralja Petra trg 2, opozarja s tem vse svoje p. n. odjemalce, da g. Franc Krašovec nima pravice sprejemati plačila oz. inkaso za naš račun. V kolikor so mu bili doslej od naše tvrdke poverjeni posli, mu isti niso več dodeljeni, nakar podpisana tvrdka posebno opozarja in ni odgovorna za event. posledice.

Ljubljana, 8. junija 1925.

»Zora« družba z o. z. razpečevanje kemično-tehničnih pridelkov Ljubljana, Kralja Petra trg 2.

STUDEBAKER

Vsi modeli promptno dobavni po najnižjih cenah: Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

O. ŽUZEK, Ljubljana

Tavčarjeva ulica 11.

10 božjih zapovedi

Vsled velike dolžine filma ter zračanja dvorane, ki je v celi Ljubljani najhladnejša, se vrše predstave ob:

3., 5., 7., 9.

Umetniški orkester svira pri vseh predstavah.

Blagajna je odprta od 11—1/2 in od 1/3 naprej.

Za obilen obisk se priporoča

ELITNI KINO Matica

Telefon 124.

so bile podlaga za najlepšo od najlepšega — za največjo od največjega — za najlepše filmsko remek-delo, od kar obstoja filmska industrija — za grandiozni film v 17 dejanjih

BIBLIJA

Ta monumentalni film se je delal 6 in pol leta s pomočjo 15 režiserjev, 30 operaterjev in sodelovanjem nepregledne množice 100.000 ljudi.

Stroški izdelave so presegali vsoto od 16.000.000 ameriških dolarjev. S tem kolosalnim filmskim veleumotvorom je filmska tehnika dosegla višek svoje umetnosti.

Posebne pomena so grandiozne scene kakor: Zidanje Babilona in razpad ljudskega rodu, vesoljni potop, veličastni prehod Judov čez Rdeče morje, Mojzes in njegovi čudoži, zlato tele in Mojzesova jeza, Dešne božjih zapovedi itd. itd. itd. — Nemogoče je opisati scene, o katerih nam je kar težko verjeti, da jih je izdelala človeška roka.

Ta kolosalni vefilm, ki presega vse do sedaj videne, ravno kar doživlja triumfalni uspeh po vseh prestolnicah kulturne Evrope.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji:

Ljubljanska drama
Torek, 9.: Zaprt.
Sreda, 10.: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«.
Četrtek, 11.: »Kamela skozi uho šivanka«.
Izv.

Ljubljanska opera
Torek, 9.: »Pikova dama«. E.
Sreda, 10.: »Bagdadski brivce«. D.
Četrtek, 11.: »Boheme« Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče
Sreda, 10.: Zaprt.
Četrtek, 11.: Zaprt.
Petek, 12.: »Tosca«. B.

Poslovilni večer baritonista Mihaela Cvečiča. Dne 15. t. m. se priključil baritonist inž. Cvečič poslovil od ljubljanskega občinstva in sicer v D'Albertovi operi »Nižava«. Pel bo Sebastiana. Kakor smo že poročali, odide g. Cvečič na zagrebško opero.

Dramska šola Udruženja gledaliških igralcev v Ljubljani uprizori v torek dne 9. t. m. ob 8. zvečer kot drugo produkcijo

gojencev Shakespearjevo komedijo »Kar hočete«, ki je znana občinstvu iz preteklih sezon in bo zanimala tem bolj v zasedbi mladih entuziastičnih ljudi. Cene prostorom so znatno znižane, da se omogoči dostop vsakomur in da krije Udruženje svoje velike stroške, ki jih nosi z vzdrževanjem šole. Ker se je gojenec šole g. Pirnat v Ptuj smirno ponesrečil, mora uprizoritev Hauptmannove »Hance« odpasti, v kateri je igral imenovani eno glavnih vlog. V nedeljo 14. t. m. se vrši zaključna matineja dramske šole, ki bo zanimala predvsem radi ritmičnih studij g. V. Vlčka.

Zbori

V naši državi so letos izhajali le trije glasbeni listi: Sv. Cecilija (za cerkveno glasbo, glasilo Saveza hrv. pjev. društev) v Zagrebu, Cerkevni glasbenik (za cerkveno glasbo) in Pevec (glasilo Pevske zveze, za posvetno glasbo) v Ljubljani. Beograjski Muzički glasnik je že prej prenehal izhajati. Tem trem se je pridružila sedaj mesečna revija za novo zborovsko glasbo »Zbori«, katero je v proslavo dvajsetletnice svojega obstoja začelo izdajati pevsko društvo

»Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Razumljivo je, da list pri današnji dragini tiska v inozemskih tiskarnah ne more biti tiskan. Izhaja lično litografsko in prinaša v vsaki številki po eden, dva ali tri krajše moške in mešane zbere, teške in lahke, primerne za koncertne vzporedne pevskih društev. Urednik »Zborov« je pevovodja »Lj. Zvona« Zorko Prelovec, ki dobro pozna potrebe naših pevskih zborov je že v prvih številkah umel pridobiti za sodelovanje ugledne slovenske skladatelje in je objavil skladbe Janka Ravnika, Emila Adamiča, Stanka Premrla in L. Ocvirka.

Moški zbor Janka Ravnika »Solnce v zenitu«, odlikovan s častno nagrado »Ljubljanskega Zvona« odvarja revijo. Iz mirnega začetka, z malim motivom, ki se monotonno vrača v raznovrstnih smelih harmonskih kombinacijah se razvija slika zibanja žitnega polja in zaključil s svečanim vzklikom na bujno prekipovaje življenje v širokih polnih in zvočnih akordih. Skladba je težka. Emil Adamičev mešani zbor, »Zrelo žito« bo popularen, ker udarja na narodno struno, je priprilost in iskren. St. Premrlov moški zbor »Naše gore«, je vesela, živahna in učinkovita pesem, E. Adamičev dvojavor za moške in mešani zbor »Kaj ti je Mojca« (v C duru) je zelo lahka, zelo občutna pesmica. J. Ravnikov moški zbor »Kam si šla« bo za naše zbere še trd oreh. Vendar

se bo trud zanj izplačal. St. Premrlov mešani zbor »Poljce« je duhovita slička, gibka v svojem enostavnem ritmičnem motivu, ki se zategne v čudoviti melizem. L. Ocvirka moški zbor »Sjajni sunašce« in mešani zbor »Moja pomlad« se bosta povsod priljubila, zato ker sta priklupna, melodiozna in lahka. Z narodno balado »Vragova nevesta« je E. Adamič podaril izurjenim zborom daljšo, krasno in zelo dramatično skladbo.

Zbori so v šestih številkah nudili 9 izbranih pesmi. Tiho vrše svojo kulturno nalogo. Poleg vseh odlik pa so tako poceni letna naročnina znaša 20 Din), da se nanje lahko naroči vsak pevski zbor, pa tudi vsak pevec. Društva si s posameznimi partiturami (1 dinar stane vsaka) lahko obogate arhiv s krasno litografskimi notami, pevci pa se bodo naučili peti iz partitur, kar je tudi važno. Želimo podjetju mnogo uspeha! Naj se razširi širom države, naj najde mnogo naročnikov, da bo moglo čim bolj razvijati in uspevati.

Dr. B. Š.

Gostovanje in angažman članice zagrebškega gledališča v Brnu. Dosedanja članica zagrebške opere ga. Martina Blažekovič je gostovala koncem maja v Brnu in je pela naslovno partijo Puccinijeva »Tosca«. Na podlagi te vloge je bila angažirana za brnsko gledališče kot prva dramska sopranistinja v prihodnji sezoni.

Gostovanje tenorista Rljavca v Beogradu. V beograjski operi bo gostoval koncem junija tenorist Josip Rljavec, ki žanje v letošnji sezoni povsod velike uspehe. Z Rljavčevim gostovanjem bo sezona opere za letos zaključena.

Peddesetletnica smrti srbskega pesnika Grčića - Milenka. V nedeljo dne 7. t. m. je minilo 50 let, odkar je umrl srbski pesnik Jovan Grčić - Milenko. Bil je rojen v Sremski, študiral pa je v Novem Sadu, Szegedinu in na Dunaju. Grčić je bil močno pod vplivom največjega srbskega romantičnega Branka Radičevića, toda je ostal kljub temu dovolj originalen. Njegove pesmi so sveže, odkritosrčne, intimne, brez afekcije. Pesnikov ideal je bil vedno približati se naravi.

Ruski pevci v Zagrebu. Včeraj, v torek se je začelo v Zagrebu gostovanje odličnih ruskih umetnikov Skupjevskega, Zaleskega in ge. Ivonyjeve. Pela se je Charpentierjeva »Luiza«. V četrtek zvečer bo Puccinijeva »Tosca«, v soboto pa Gounodov »Faust«. V vseh teh delih nastopita vsaj po dva člana odlične pevске trojice.

»Obzor« kot nadomestilo hrvatskega književnega lista, Zagrebški »Obzor« je v sedanjem pomanjkanju hrvatske književne revije ponudil svoje predale hrvatskim pisateljem. Poslal jim je pismo z vabilom na sodelovanje ter s pripombo, da je nastala

James Oliver Curwood:

Onstran pragozda

In tako se je zgodilo, da se kmalu Pik ni izdajal, ako je slišal bližajoče se korake, dokler ni bil gotov, da je Roger, ki prihaja. To je bilo tem čudneje, ker v kočjo sta prihajala le Nada in Roger.

Bila je to prirojena pasja opreznost, razvijajoča se od dne do dne.

Nekega dne sta se vračala z Rogerjem z ribolova. Jedva se je Pik doteknil z nosom malega kupca, je že vedel, da smrdi po nekem tujcu. Sledil je smradu hitro in ga našel povsod, a najmočnejše ob durih kočje. Pik ni dvomil več: tu je bil mož, ki je hodil okoli kočje, odprl duri in vstopil. Zakaj Pik je zavohal njegov duh tudi na pragu.

Trudil se je, da bi to Rogerju nekako povedal; naježil se je, zavilil in pozorno strmel v pragozd. Tudi Roger se je nekaj časa z njim oziral tja. Ko pa na tleh ni našel sledov korakov, je začel razrezavati ribo za večerjo ter je rekel:

«Najbrž kak rosomah,* Pikec. Lopov se je prišel informirat, kaj bi tu našel, kadar naju ne bo doma.»

* Rosomah nem. Vielfress. Op. prev.

Pik pa s to razlago ni bil zadovoljen. Vso noč je bil nemiren, in tudi naslednjega dne je bil poln zvedavosti.

Četrtega večera pa se je Roger zamudil dalje nego običajno ob Craggovem vrhu. Pik si je bil privoščil sam lovsko pustolovščino in se je vračal h koči ob zapadanju solnca. Okoli dvajset seznjev od kočje pa je obstal in vztrepetal. Duri v kočjo so bile odprte, a tik njih je stal tujec ter se oprezno oziral na vse strani.

Da ni podoben Jedu Hawkinsu, je videl takoj. Bil je visok, na glavi je imel širokokrajnik, na nogah visoke škornje, kratke, progaste hlače in po suknji svetlikajoče se gumbe.

Pik ni vedel ničesar o kraljevi jezdnici policiji, a čutil je pretečo nevarnost. Zato je obstal tiho ter se ni niti premaknil. Tujec pa se je oziral, držeč roko na pištoli za pasom.

Šele ko je tujec stopil v kočjo in je zaprl duri za seboj, se je Pik zakadil nazaj v pragozdovo temo. In potem se je tiho kakor lisjak plazil po stezi in dalje k plitvini, koder je moral priti Roger od Craggovega vrha.

Ostajalo je še vedno za pol ure dneva, ko je Roger prišel. Pik ni stekel, kakor navadno, h kraju brega, da bi ga pozdravil. Molče je obsedel na zadku, s povešenimi uhlji, ne izražajoč radosti, da se mu gospod vrača.

Roger se je bil že navadil, zanimati se za vsako malenkost, zakaj opreznost je bila razvita v njem do nazvišje mere. Nagovoril je torej zdaj Pika, ga pobožal in stopal počasi po stezi k svoji

koči. Pik je stopal za njim nekam nerad, se kmalu ustavil in sedel na zadek. Roger se je vznemiril.

«Kaj je, Pik?» je vprašal. «Mar se bojiš rosomaha?»

Pik je zavilil, imel uhlja povešena, a v očeh mu je zableščalo, ko jih je uprl na stezo pred svojim gospodom. Roger je korakal dalje do ovinka, se ozrl, a Pik ni šel za njim; še vedno je sedel, kjer ga je bil pustil prej. Roger je začel hitreje dihati in se je vrnil k Piku. Celo minuto je stal poleg psa, posluškoval in oprezoval, a Pik ni premaknil svojih oči iz smeri, kjer je stala kočja. Rogerju se je izjasnilo; pokleknil je tik Pika in govoril tesno v njegova ušesa:

«Hočeš sazi, jepotloo, a.e.l Phhá?» (e.e.): 12345 12345 aaaaaa

«Hočeš mi reči, Pik, da to ni rosomah... mar ne?»

Pik je zaškrtal z zobmi in zagrdel, ne da bi okrenil glavo od kočje.

Roger pa je krenil urno na rob pragozda ter potegnil izza pasu svojo pištolo. Pik je šel takoj za njim. Napravila sta velik ovinek ter končno dospela do strani, kjer kočja ni imela oken in je bila okrožena po drevju.

Tam je Roger pokleknil zopet k Piku in mu je šepetal: «Ostani tu, Pikec! Razumeš? Ostani tu!»

Z mirno roko ga je pritisnil k tlom, in Pik je razumel.

Potem je Roger kakor mačka tiho tekla do vogla hiše in pogledal na duri. Bile so zaprte. Nato je pogledal na okna. Na zapadno stran so bili zastori oddrhnjeni, kakor jih je bil pustil, na vzhodni strani pa —

Lokav smeh mu je zaigral okoli ust. Ko je odhajal, jih je potegnil do police. En zastor je bil še sedaj v redu. Drugi zastor pa je bil dvignjen za dva palca, ravno za toliko, da je v hiši skriti mož lahko neopazno gledal, ali prihaja kdo po stezi.

Umeknil se je za vogel in se smejal. Zdaj je že vedel, na čem je. Nekdo je v kočji, in Roger bi staval glavo, da je ta nekdo — Cassidy, irski detektiv oddelka «M».

Že davno prej je ugibal Roger, da bo gotovo Cassidy, ki pride, ako ga sploh kdo zasledi tu na robu civilizacije. In Cassidy je res prišel — Cassidy, ki mu je sledil kakor volk že tri leta, — ki ga je podil preko Severne pustinje, ga zasledoval prav do reke Mackenzie in zopet nazaj — Cassidy, ki je z njim stradal, zmrzoval, a ga vendar doslej še ni zajel in spravil v ječo.

Globoko v svojem srcu je Roger imel rad Cassidyja. Igrata se drug z drugim, a igra je napeta, razburjajoča. Kdor izgubi, zapravi življenje!

In zdaj je bil Cassidy zopet tu, v kočji, prepričan, da je končno zalotil plen in ga zdaj le čaka, da mu pade sam v zanko.

Rogerju se je v zlic tragiki, s katero se je morala igra zaključiti, zdela situacija vendarle nekam komična. Trikrat tekom poslednjega poldruga leta je Cassidyju v zadnjem trenu prekrizal načrt in ga pustil, da se je premetaval sam v njemu nastavljeni

mreži. Danes je četrtri, in zopet se je Cassidy grozno zmotil.

Roger se je sezul, se kakor podlasica pritisotopil k durim in posluškoval, zadržujoč diha. Ničesar ni slišal. Gotovo Cassidy preži ob oknu pod zastorom! Naenkrat je začel korake v kočji. Tiho, skoraj neslišno so se bližali durim, a se okrenili na pol pota zopet nazaj k oknu. Nato zopet tišina. Roger je vedel, da Cassidy preži skozi ozko prago pod zastorom in obrača durim hrbet. Hipoma je odprl duri, a detektiv, obrniti se od okna kakor strela, je zrl naravnost v ustje Rogerjeve pištole.

Pik je ležal kakor pribit na tleh in oči so mu stopile izpod čela od hrepenenja, da bi videl, kaj se godi. In slišal je dva glasa, nato Rogerjev krah, in že ni mogel dalje vztrajati ter je oprezno koračil k odprtim durim. Tujec s klobukom širokih krajev in v visokih škornjih je sedel na stolu in imel roke zvezane na hrstu. Roger pa je čilo begal po koči ter polnil svoj veliki nahrbtnik.

«Cassidy, moral bi vas ubiti,» je govoril Roger med delom in z glasom, polnim zmagovalstva. «Ne daste in ne daste mi miru. Naj se obrnem kamorkoli, povsod in vedno ste mi za petami. In vendar se ne spominjam, da bi vas bil kdaj povabil. Moral bi vas odstraniti s poti in zasadi v vašem grobu cvetk, ko je taka lepa priložnost. Toda srce imam kakor pišče. In rad vas imam, ko se trudite s to gonjo za menoj, postane iz vas dober človeški lovec. Doslej pa še nimate dovolj duhovitosti, Cassidy.»

In Rogerjev smeh se je razvil zopet v hrupen krah.

Cassidy je nevoljno zagodrnjal:

«Srečo imate — prokleto srečo!»

«Ako jo imam, upam, da ostane pri meni,» je odvrnil Roger. «Ali glejte, Cassidy, treba je, da se kot moža pomeniva. Ako me še petič ne zajamete, ako vam še petič pokvarim načrt — ali me potem pustite na miru?»

Cassidyju so se v nastopajoči temi zaiskrile oči.

«Ako vas še prihodnjič ne zgrabim — stopim iz službe!»

Roger se je prenehal smejati.

«Verujem, Cassidy. Igrali ste z menoj doslej pošteno — vselej. In zdaj — ako vam razvežem roke — mi li prisedete, da mi dovolite dve uri svobodnega teka pred vami, preden ostavite tu to kočjo?»

«Dovoljujem,» je odvrnil Cassidy.

Roger je pristopil in prerezal z nožem vrh. Nato je vzel svoj nahrbtnik in odhajal. Pri durih pa se je ustavil.

«Poglejte na uro, Cassidy, ko odidem, in pazite, da pretečeta nato polni dve uri!»

«Dve uri bosta in pet minut,» je rekel Cassidy. «Greste pač na sever, kaj?»

«Grem v — goščavo,» je odvrnil preganjanec. «Tja, kjer je najbolj gosta in nepristopna. Zbogom, Cassidy.»

In odšel je. Stopal je naravnost proti severu ter delal s hojo hrup; kakor hitro pa je bil v gozdu, je krenil proti jugu in je prebredel potok s Pikom pod pazduho.

Razpis.

Mestno županstvo v Kranju razpisuje pismeno oferto licitacijo za 380 plm³ stoječega smrekovega lesa.

Les stoji na pobočju Šmarjetne gore tik nad kolodvorom in je po svoji zrasti posebno pripraven za izdelavo dolgega debelejšega stavbnega lesa.

Pogoji so na vpogled med uradnimi urami v občinski pisarni.

Kolekovane pismene ponudbe je vložiti najkasneje do vštete 17. junija 1925.

Mestno županstvo v Kranju,
dne 6. junija 1925.

3252a

Mizarski delovodja

za tovarniški obrat, zmožen vseh del v mizarsko stroko spadajočih del, dober organizator in kalkulant se sprejme.

Vstop septembra t. l.

Ponudbe z zahtevki in spričevali na „Poštni predal 49“, Maribor.

3235a

Skoraj 40 milijonov Din

razdeli Državna razredna loterija na dobitkih pri X. kolu, ki pričinja 13. julija.

Vsaka tretja srečka dobi.

Z eno srečko je mogoč dobiti poldrugi milijon Din

X. kolo Drž. razredne loterije traja 5 mesecev od julija do novembra ter je razdeljeno na 5 razredov.

Zrebanje za I. razred se vrši dne 13. in 14. julija t. l.

Cela srečka stane 80 Din, polovična 40 Din, četrtinska 20 Din.

Pišite takoj ali sporočite ustmeno

Zadružni hranilnici v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19,

ki Vam je z vsemi informacijami na razpolago ter Vam srečke proti položitvi cene takoj dopošlje.

VABILO

na

občni zbor

Posojilnice v Brežicah r. z. z. n. z.

ki se bo vršil

v soboto, dne 20. junija 1925, ob 18. uri v lastni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1924.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 18. uri ne bil sklepčen, se vrši isti dan in v istem prostoru ob 19. uri drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu zadruženikov.

Načelstvo.

Razprodaja

inventarja in raznega manufakturnega blaga

konkurzne mase Prekmurske gospodarske zadruge v Dolnji Lendavi.

Blago se lahko ogleda vsak delavnik dopoldne in popoldne. Reflektanti naj pošljejo svoje oferte v posebnih zapečatenih ovitkih bodisi za vse blago bodisi za posamezne partije z navedbo kupnine, ki jo ponudijo na naslov upravitelja konkurzne mase kr. notarja Rudolfa Kramer v Dolnji Lendavi. Ponudbe se odprejo na okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi dne 1. julija letos po likvidaciji prijavljenih terjatev. Za slučaj sprejema oferte, plačati je takoj vso kupnino na roki upravnika konkurzne mase in odstraniti vse kupljeno blago iz trgovinskega lokala, za slučaj zavrnitve ofert se vrši 1. julija 1925. od 14. ure dalje javna dražba inventarja in blaga ter dvomljivih terjatev.

3217a

Prometni zavod za premog, d. d.

v LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečata na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporočeno posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za tovarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15/1.

70a

Nikdar več

se Vam ne povrne zgubljen čas neizkoriščenih prilik! Zatorej se obrnite kot skrbni u-al izvoznik, bankir, veleindustrialec in kapitalist zaupljivo na International Commercial Intelligence Bureau, Joh. Bendien, London I. C. I. B., Zagreb I. poštni predal 391, ki Vam edini zamore res od pomoči! Ne pozabite priložiti 3 Din za odgovor. Brez vsake obveze so Vam naši nasveti.

Oglejte si kakovost

nogavic po

Din 25.--

Vse modne barve!

H. Kenda, Ljubljana,
Mestni trg št. 17.

„Hotel Riviera“

Selce kod Crikvenice.

Sa velikom terasom na moru tik kupališta. — Prvorazredna kuhinja, 60 lije pih soba na razpolaganje, najnižje cijene. Preporuča se vlasnik

P. Strinović.

HLODI

smrekovi ali jelovi od 3 do 7 m dolžine se kupijo v vsaki množini.

Ponudbe za zdrav in suh les tranko vagon ali za svež les tranko žaga z navedbo cene in množine na „Konzervno tovarno Globus d. d., Vrhnika.“

Prez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod, Ljubljana

Mestni nadkomisar v p. Ivan Ro-

bida javlja v imenu svojih sinov Iva

a in Adolfa sorodnikom, prijateljem in

znancem, da je njegova ljubljena so-

proga odnosno mati

Marija

previdna s svetotajstvi za umirajoče danes jutri, v starosti 83 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage rajnice bo v sredo, dne 10. junija ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. junija 1925.

Sprejme se takoj

skladiščnik

špirituoze branže, le s prvovrstnimi referencami in letnimi spričevali.

Ponudbe na upravo „Jutra“ poš. A. A. B. 3-70*.

3255a

Kupujte samo prvovrstno domačo svinjsko mast

znamke J. P.

Lastni izdelek tvrdke

Janko Popović v Ljubljani.

Najnižje dnevne cene! Solidna posrežba! Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg.

255a

Sprejme se takoj

šofer

za daljše vožnje po Jugoslaviji s prvovrstnimi referencami.

Ponudbe na upravo „Jutra“ poš. A. A. B. 3-70*.

3256a

Družabnika

z najmanj 50.000 Din v trgovino mešanega blaga na prvovrstnem prostoru v Mariboru se takoj ali pozneje sprejme. Ponudbe na podružnico „Jutra“ Maribor pod „Dobra bodočnost“

3204a

Zastupnik

dobro uveden u ciljom Medjumurju kod trgovaca i privatnika, stalno putuje, traži zastupstva dobro idućih artikla, preuzima robu ev. u komisiju uz porušto. — Cijenjene ponude pod „Agilan 1-157“ na Interre-

klam d. d., Zagreb Strossmayerova 6.

Priporočamo knjigo: Stojanović A., Kumanovska bitka

Popis bitke in njen pomen z dvema zemljepisnim kartama. Knjiga velja za pošteno vred Din 31 — ter se naroči pri

Tiskovni zadrugi v Ljubljani. Prešernova ulica 54

Večja trgovina na deželi sprejme takoj marljivega mlajšega pomočnika

mešane stroke, močnega učenca s potrebno šolsko izobrazbo in pridno dobro kuharico, katera bi opravljala tudi druga lažja hišna dela.

Ponudbe z navedbo plače je poslati na upravo 3186a „Jutra“ poš. Učenc 17*.